

הירות, פמיניסטיות בדרך!

אדריכליות, מעצבות וחוקרות בחנו בספר חדש את המרחב הציבורי הישראלי בעבר ובהווה מזווית פמיניסטית. הייצוג הנשי החסר בו צריך להדליק כמה תמורות אזהרה

אסתר זנדברג

כל הכבוד למלחמתה המ' גרית של חיכ מרב מיכאלי בשלטון הגברי כעברית, נד' מה שתגרסה הנשית "תמורות" למילה "תמורים" עוקפת את "הציבור משלמת" כסיבוב. "תמור" רות" הוא שמו של ספר חדש (הוצאת חרגול/מודן) שערכה האדריכלית מולה עמיר ועוסק בא' דריכלות ותכנון מנקודת מבט פמיניסטית. המלה התמורות, נ" סח נשית לתמור" דרכים, מצטל" צלת יפה לאוון. הגימיק הלשוני מוביל לדיון בסוגיות שלא זכו למ' ענה, תחת השלטון הכליגברי כע" לם התכנון. המשל כרוז: מבין מאות תמורות דרך ישראל רק כאחד מופיעה אשה – או כצטם ילדה עם צמות, מאחורי שטות גב' רית מנגנת (או מאיימת), ולצדה המלים "האט, ילדים בדרך" בלשון זכר.

בידועה של התמורות דחפה את עמיה, פעילה פמיניסטית בת' חום האדריכלות, לעשות מעשה: גיבוש כל הרחשים לספר "מק" ראה' הגדרתה, הכולל מאמרים שייבחנו את המרחב הישראלי כעבר ובהווה מנקודת מבט פמיני' סטית. ובמלים אחרות, הגרסה האדריכלית של MeToo! למיזם התגייסו אדריכליות, מעצבות וחוקרות שהתמחותן על 14 מאמרים

"תמורות" של סחר ושגב. תחליף לחוקה המגדרית המקובלת
עילום: סיכל סחר ואונת שגב; ריכת הספה: פרט מצויר של עדו בר אל; עיצוב: סטודיו
סיכל סחר / הוצאת חרגול / הוצאת מודן

במשך השנים את תרומתה הייחודית לשתפות עם בן זוגה, ואף הדגישה כי עבודתה שווה לשלו. בתערוכה החלוצית "הנוכחות הנ' שית באדריכלות הישראלית", שהוצגה בבית האדריכל ביפו לפני כ-20 שנה, התלבטו אם לעסוק במאפיינים ייחודיים לאדריכליות והחליטו כי "התערוכה אינה מתיימרת לתת תשובה חד משמ' עית לשאלה, אלא מכריזה על העשייה האיכותית הרבה של אדריכליות בישראל".

מאמרה ב"תמורות" של האד' ריכלית חוקרת האדריכלות, הודיר שלי כחן, מציע מוצא מעניין מזה מברי המסום. תחת הכותרת "יוזמות אדריכליות חברתיות מנקודת המבט של האתיקה הפמיניסטית" הוא בחון שני פרויקטים של תכנון "חברתי" ומעורבות בהם אדריכ' ליות נשים, ומייחס לאתיקה של הדאגה. המונח לקוח משיח פילז' סופיות המוסר ומעמיד לדיון את יחסנו לזולת. ראשיתו בהגות הפמיניסטית, ובהכנתה בין שיח מוסרי גברי, "המדגיש אוטונומיות והיפרדות", לבין שיח מוסרי נשי, "המדגיש קרבה וקשר בין אנשים, אתיות ואכפתיות". כהן מעבירה את התבוננות היגשיות' הללו לת' חום האדריכלות-החברתית ורואה בהן אמצעי לאבחון תג המגדיר – אך גם מבחינה שתכנון אדריכלי מתוך דאגה לזולת הוא אינו עניין

היא
השתגעה
לגמרי

האדריכלות הישראלית: תערוכה במוזיאון תל אביב, 2017. מימין: אדריכלות ישראלית, תערוכה במוזיאון תל אביב, 2017. מימין: אדריכלות ישראלית, תערוכה במוזיאון תל אביב, 2017.

